

Łódzki Dziennik Urzędowy

PRENUMERATA:

Kwartalnie Marek 12.—

Miesięcznie Marek 4.—

z odnośzeniem do domu.

Redakcja i Administracja

Ulica Piotrkowska Nr 95.

Telefon Nr. 100.

Administracja czynna od 9 do 3 po południu.

Redaktor przyjmuje od 11 do 1 po południu.

OGŁOSZENIA:

Za wiersz petitowy (4 szpalty na stronie)

lub jego miejsce M. 1.20. Wiersz przed tekstem

Mk. 4.— (2 szpalty na stronie). Drobne ogłoszenia 95 fen. za wyraz, najmniejsze Mk. 2.50.

Podział administracyjny Państwa Polskiego.

(Ciąg dalszy).

Chcąc przygotować przejście od narzuconych nam granic rozbiorowych do własnego podziału administracyjnego, Rząd upatrzył w województwie jednostkę podziału, używając nazwy za Rzeczypospolitą stałe w temże znaczeniu używanej i obwieścił ją w ustawie tymczasowej o podziale b. zaboru rosyjskiego na 5 województw: Warszawskie, Białostockie, Lubelskie, Kieleckie, Łódzkie, z wyłączeniem w równorzędnej jednostkę m. Warszawy. Na maksymalnym obszarze spodziewanym Rzeczypospolitej otrzymalibyśmy około 16 województw, na minimalnym zaś, bez zastrzeżeń już nam przyznanych, nie mniej niż 9.

Gdyby chodziło o budownictwo administracyjne od podstaw, należałoby zająć się przede wszystkim sprawą gminy, jako jednostki najniższej, najbliższej ludności i najwięcej przeto o udziale w życiu państwa stanowiącej. Otóż ustrój gminny jest u nas w poszczególnych dzielnicach zasadniczo różny.

Gmin wiejskich posiada Królestwo obecnie 1200, przyczem najmniejsze przekraczają zaledwie tysiąc mieszkańców, największe sięgają 20 tys., ale główna masa gmin trzyma się blisko przeciętnej jakichś 7 tys. ludności. Ustrój podobny jest również na Litwie, jako wyraz tychże zasad organizacji gminnej pod panowaniem rosyjskiem, ale gmina przeciętnie jest tam jeszcze większa, sięgając 10 — 12 tys. mieszkańców, a że zaludnienie na Litwie dwukrotnie jest rzadsze, niż w Królestwie, więc obszar gminy litewskiej trzykrotnie jest większy, niż w Królestwie. Natomiast w dzielnicy pruskiej najczęściej pojedyncza wioska stanowi gminę, przeciętnie przeto zaludnienie gminy równa się 300 — 400 mieszkańcom w Poznańskim i na Pomorzu, a tylko na Śląsku sięga tysiąca mieszkańców ze względu na gęste zaludnienie okolic górnych. Podobne zaludnienie gminy znajdujemy na Śląsku Cieszyńskim i w Galicji. Że zaś w Galicji niema tak gęstego skupienia ludności, co na Śląsku, trzeba orzec, że mając przeciętnie 1000 mieszkańców, gmina galicyjska stanowi coś pośredniego pomiędzy gminą zaboru pruskiego, od której jest trzykrotnie większa, a gminą zaboru rosyjskiego, od której jest 7 razy mniejsza. Z tego wynika, że porównywać z gminą galicyjską, a zwłaszcza z pruską, należy raczej nie gminę, lecz gromadę Królestw, która też przeciętnie prawie się równa gminie pruskiej, będąc jeszcze nieco mniejszą. Gmina zaś zaboru rosyjskiego stanowi odrębny stopień podziału administracyjnego, nieznanym innym dzielnicom. Zresztą dzielnica pruska również ma stopień podziału administracyjnego pośredni pomiędzy powiatem a gminą. Są to z jednej

strony amtsbezirki, z drugiej distrikty, mające charakter ściśle urzędniczych instrukcji, bez udziału samorządu, a przeciętnie zawierające po kilka do kilkunastu gmin. Wreszcie podział administr. wszystkich dzielnic zawierał do czasów ostatnich osobne uwzględnienie obszarów dworskich, które w Królestwie nie wchodziły w skład gromad, a w Galicji i Poznańskim w. skład gmin, należąc jednak w Królestwie do gmin, w Poznańskim do amtsbezirków i distriktów. Obecnie w Galicji obszary dworskie zostały włączone do przyległych gmin. Obok zagadnienia przeciętnego obszaru i zaludnienia gmin, względnie gromad, ważny jest stosunek liczby pomiędzy jednostkami administracyjnymi. A więc powiat Królestwa przeciętnie zawiera 15 gmin, a gmina 25 gromad; pow. w Galicji ma 100 gmin, pow. w poznańskim ma ich przeciętnie 150, a prócz tego obszarów dworskich 39, złożonych zaś z nich amtsbezirków przeciętnie 9.

(d. c. n.).

DZIAŁ URZĘDOWY.

OKÓLNIK

Do wszystkich Panów Starostów i PP. Komendantów Policji w Warszawie, Lublinie i Łodzi.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w uzupełnieniu okólnika Nr. 881 z dnia 12 stycznia 1920 r. Nr. PZ. 7403 wyjaśnia, że co się tyczy współdzielczych stowarzyszeń spożywczych, to te w myśl punktu 19-go art. 6-go Dekretu w przedmiocie opłat od podań oraz od świadectw urzędowych (Dziennik Praw Nr. 14-19, poz. 145) żadnym opłatom stemplowym nie podlegają tak od podań, jak i załączników (art. 3 tamże).

Również nie należy żądać od założycieli stowarzyszeń spożywczych 10-ciu marek na ogłoszenie w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Żądanie to, znajdujące się w art. 4-ym rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych w przedmiocie przepisów wykonawczych do dekretu z dnia 3 stycznia 1919 r. o stowarzyszeniach (Dziennik Urzędowy M. S. W. Nr. 4-19, poz. 39), nie tyczy się stowarzyszeń spożywczych, które nie podlegają wyżej cytowanemu dekretowi o stowarzyszeniach (patrz art. 1-szy cytowanego dekretu), a są zatwierdzone przez Ministra Spraw Wewnętrznych w myśl okólnika do Komisarzy Ludowych (Dz. Urzędowy M. S. W. Nr. 4-19, poz. 43).

Minister:

(—) S. Wojciechowski w r.

Warszawa, dnia 5 lutego 1920 r.

U S T A W A

z dnia 20 stycznia 1920 roku

o powołaniu prawników do czynnej służby wojskowej.**Art. 1.**

Upoważnia się Ministra Spraw Wojskowych do powołania na czas trwania wojny, w miarę potrzeby, do czynnej służby wojskowej w Korpusie Sądowym osób, posiadających kwalifikacje do wstąpienia na państwową służbę prawniczą, które w dniu powołania nie przekroczyły 42 roku życia, uważane będą, o ile już w myśl obowiązujących ustaw nie podlegają obowiązkowi czynnej służby wojskowej.

Osoby, które obecnie znajdują się w służbie Korpusu Sądowego na podstawie dobrowolnego zgłoszenia się, a nie przekroczyły 42 roku życia, uważane będą z dniem ogłoszenia niniejszej ustawy jako objęte powołaniem.

Art. 2.

Liczba powołanych na podstawie niniejszej ustawy nie może przekraczać liczby 100. Powoływanie do czynnej służby wojskowej nastąpi w miarę zapotrzebowania.

Art. 3.

Na wniosek obojga Ministrów zwolnieni będą od czynnej służby w wojsku ci prawnicy, których pozostawienie na stanowiskach zajmowanych przed powołaniem jest konieczne w interesie służby państwowej lub z innych ważnych powodów.

O zwolnieniu rozstrzyga Minister Spraw Wojskowych.

Od powołania z mocy niniejszej ustawy wolni są prawnicy, pozostający w czynnej służbie wymiaru sprawiedliwości.

Art. 4.

Wymienieni w ustępie 1 art. 1 obowiązani są w przeciągu 20 dni od ogłoszenia niniejszej ustawy w „Dzienniku Ustaw“ stawić się w miejscowych Komen-
dach Uzpełnień celem spisu.

Art. 5.

Winni niestawienia się w oznaczonym terminie w Miejscowej Komendzie Uzpełnień lub niestawienia się do służby na stanowisku, wyznaczonym przez Ministra Spraw Wojskowych, karani będą więzieniem do 2 lat, zaś na obszarze, na którym obowiązuje kodeks karny austriacki, aresztem ścisłym do lat 2.

Art. 6.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Spraw Wojskowych, zaś o ile chodzi o powo-
łanie prawników ze służby państwowej, — w porozu-
mieniu z obojgimi Ministrami.

Marszałek:

(—) *Trampczyński.*

Prezydent Ministrów:

(—) *L. Skulski.*

Minister Spraw Wojskowych:

(—) *J. Lesniewski.*

(Dz. Ust. Nr. 7 z dn. 31 stycznia 1920 r., poz. 45.)

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.**Z Ministerstwa Skarbu.**

Rozporządzeniem z dnia 21 stycznia 1920 L. 2194/117 zarządził Minister Skarbu, aby organa wy-
konawcze, powołane do strzeżenia dochodów pań-
stwowych z podatków pośrednich (akcyz) i monop-
ól na obszarze b. zaboru rosyjskiego i w Mało-
polsce, nosiły nazwę „Kontrola skarbową“, zamiast
dotychczasowej nazwy „Straż skarbową“.

Z Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej.

Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej komu-
nikuje:

Po szeregu prac przygotowawczych w Minister-
stwie Pracy i Opieki Społecznej, w najbliższej przy-
szłości nastąpi zorganizowanie pierwszych Ognisk
Opiekuńczych dla dzieci zaniedbanych, żebrzących,
zabłąkanych i pozbawionych opieki. Wobec konkre-
tnych propozycji, poczynionych w tej sprawie przez
Komisję Ratowania Dzieci w Warszawie i Komisję
Opieki Społecznej miasta Łomży, w pierwszym rzę-
dzie te dwa miasta pozyskają tę pożyteczną instytucję.

Z Urzędu Zdrowia Okręgu Łódzkiego.**W Y K A Z**

choró zakaźnych w powiecie Łódzkim za czas od 1 do 7
lutego 1920 r.

Dur plamisty: m. Zgierz (1 ch.), 1 zg., gm. Czarnocin
wieś Tychów (1 ch.).

Czerwonka: gm. Chojny wieś Chojny (1 ch.).

Błonica: m. Zgierz (1 ch.).

Ksztusiec: m. Zgierz (1 ch.), gm. Chojny wieś Chojny
(1 ch.).

Jaglica: m. Zgierz (1 ch.).

Przypadek śmierci na gruźlicę: os. Aleksandrów 2.

Grypa (hiszpańska): m. Zgierz (25 ch.), 3 zg., os. Alek-
sandrów (19 ch.), os. Tuszyn (3 ch.), gm. Chojny wieś Choj-
ny (5 ch.), gm. Łagiewniki wieś Skotniki (1 ch.).

Odkażono mieszkań 12.

Odwszono osób 404.

10 WAGONÓW**PAPY NA DACHY W TRZECH GATUNKACH**

dostarcza zaraz

WŁADYSŁAW LEWANDOWSKI**FABRYKA PAPY na DACHY i SMOŁOWCÓW****TCZE W (DIRSCHAU).****Farbiarnia przedzdy**na prawdziwe (echt)
czerwono i blichowa-
nie wykonywa firma**„Szurek“ w Łodzi, Północna № 26.**

(dom własny).

Główny Urząd Likwidacyjny.

OBWIESZCZENIE

dotyczące rejestracji strat wojennych.

Na mocy ustawy z dnia 10 maja 1919 roku o ustaleniu i oszacowaniu świadczeń i strat wojennych (Dz. Pr. Nr. 41, poz. 298) zostało wprowadzone państwowe ustalenie i oszacowanie tych strat.

Państwowemu ustaleniu i oszacowaniu podlegają: straty, spowodowane bezpośrednio przez wypadki wojenne w Polsce w majątku obywateli Państwa Polskiego, należącym do osób fizycznych i prawnych.

W zakres tych strat wchodzi: wszelkie pozbawienie nieruchomości lub ruchomości przez rabunek, zniszczenie lub uszkodzenie, rekwizycje, świadczenia osobiste, sprzedaż przymusową, daniny przymusowe, nieuzasadnione grzywny, wywiezione lub zabrane papiery wartościowe, wkłady bankowe, wkłady kas oszczędnościowych oraz gotowizna, kontrybucje i konfiskaty, zarządzane w okresie wojennym przez wojska lub władze cywilne a nadto przymusowe pozbawienie używalności nieruchomości lub ruchomości wskutek zarządzenia władz wojskowych i cywilnych obcych lub polskich, dokonanego w celach kwaterunku, ewakuacji i innych, oraz szkody, wynikłe z przymusowego zarządu lub z przymusowych eksploatacji i umów.

Koszty ustalenia i oszacowania strat wojennych ponosi skarb Państwa, z wyjątkiem kosztów, spowodowanych nieuzasadnionem żądaniem poszkodowanego.

Podania i dokumenty w tych sprawach wolne są od opłat stempli i opłat skarbowych.

Ustalenie i oszacowanie wyżej wymienionych strat wojennych, poniesionych w m. Łodzi oraz strat woj. **przemysłowych**, poniesionych w okręgu, obejmującym powiaty Łódzki, Łaski i Brzeziński przeprowadzać będzie utworzona przez Główny Urząd Likwidacyjny w porozumieniu z Ministerstwami: Rolnictwa i Dóbr Państwowych, Przemysłu i Handlu, Robót Publicznych oraz Skarbu **Komisja Szacunkowa Miejskowa I**, urzędująca w Łodzi, Południowa 28, parter.

Wszystkie zgłoszenia i materiały szacunkowe, zebrane przed wydaniem wyżej wspomnianej ustawy przez instytucje społeczne i organy urzędowe, upoważnione do ustalenia i oszacowania strat wojennych, przejęte zostają przez Główny Urząd Likwidacyjny do odpowiedniego zarządzenia. Osoby zatem, powtórnie zgłaszające swoje straty, poddane już oszacowaniu w odnośnych instytucjach społecznych powinny to powtórne swoje zgłoszenie uzasadnić na piśmie, dołączonym do deklaracji.

Wobec tego, że każda strata może być szacowaną tylko przez tę Komisję Szacunkową Miejskową, w której okręgu owa strata nastąpiła, przeto **straty**, wymienione na początku niniejszego obwieszczenia, które zostały poniesione w m. Łodzi oraz straty **przemysłowe**, poniesione w okręgu, obejmującym powiaty Łódzki, Łaski i Brzeziński, **a które nie zostały zarejestrowane** w Komisjach Szacunkowych, utworzonych dawniej przez: 1. Biuro Rejestracji Strat Wojennych przy Centralnem Towarzystwie Rolniczem. 2. Wydział Rejestracji Strat Wojennych przy Radzie Głównej Opiekuńczej i 3. Komisję Szacunkową Przemysłową Główną w Warszawie, **winny być zgłoszone** na odpowiednich deklaracjach w 2-ach egzemplarzach w **Komisji Szacunkowej Miejskiej I** w Łodzi najpóźniej do dnia 1-go czerwca 1920 roku.

Deklaracje, zgłoszone po tym terminie nie będą podlegać rozpatrzeniu.

Kancelarja Komisji Szacunkowej Miejskowej I w Łodzi znajduje się przy ul. Południowej w domu Nr. 28 parter i otwarta jest dla zainteresowanych codziennie z wyjątkiem Niedzieli i świąt od godziny 10-ej do godziny 2-ej; tam też potrzebne druki i wszelkie wyjaśnienia udzielane będą **bezpłatnie**.

Prezes Komisji:

(—) **Czesław Chrzanowski**

Notariusz.

p. o. Sekretarz Komisji:

(—) **Henryk Goldberg**

inż.

Ważne dla kooperatyw prowincjonalnych!

Skład tytoniu, cygar, gilz i wszelkich wyrobów branży tytoniowej.

Poleca towary po cenach konkurencyjnych, oraz karty do gry, marki pocztowe i skarbowe po cenach nominalnych.

Skład zawsze obficie zaopatrzony.

SPECJALNY RABAT DLA HANDLUJĄCYCH.

Łódź, Przejazd 40, vis a vis głównej poczty.

M. GOMULAK.

Zagubili dowody osobiste:

Andrzejczak Franciszek. Zakątna 35.	4171
Braun Józef zamieszkały w Łodzi przy ul. Pańskiej 13 zagub. paszport wydany przez konsulat polski w Hadze w Holandji.	4224
Bursztynowicz Laja. Zawadzka 31.	4193
Berkowicz Jusek. Średnia 27.	4160
Brok Otto zagubił paszport rosyjski. Bednarska 5.	4162
Chłopski Zanwel. Solna 11.	4182
Czołkowicz Hersz Jusek. Jeżów pow. Brzeziński.	4158
Działosiński Szymon. Wschodnia 25.	4239
Freiman Chaj. Franciszkańska 57.	4207
Grobeina Marja. Główna 62.	4225
Grünberg Abram. Aleksandryjska 11.	4216
Graf Jadwiga. Rozwadowska 32.	4210
Gruszka Anna zag. paszp. wyd. w gm. Gospodarz. Marszałkowska 5.	4188
Glanc Motyl. Pańska 4.	4169
Grosman Rachela zagubiła paszport niem. Główna 42.	4159
Josz Taszer. Północna 24.	4193
Jakubowicz Chil. Aleksandrów, Rynek 240.	4185
Kramarska Ida zag. paszp. rodzinny na 3 osoby. Plac Kościelny 3.	4204
Kramarska Feła. Plac-Kościelny 3.	4214
Knap Szyja. Gęsia 4.	4205
Klijewska Hana. Sienkiewicza 9.	4192
Kudlik Gityl. Sienkiewicza 13.	4187
Kaczyński Antoni. Pańska 23.	4196
Krochmalik Izrael. Podręczna 31.	4178
Krawiecka Brandla. Średnia 44.	4161
Lippert Paulina. Krucza 17.	
Marjanke Ita. Zawadzka 29.	4232
Mynchberg Eli. Nawrot 28.	4213
Pławner Moszek zag. paszp. ros. Pieprzowa 12.	4190
Percyk Dawid. Karola 8.	4170
Rybak Weronika. Wązka 3.	4219
Rudnicki Jankiel. Konstanyńska 88.	
Rosenblat Józef Dawid. Dzielna 50.	4201
Szymon Haim. Średnia 44.	4235
Segał Moszek. Kilińskiego 44.	4242
Szarka Jadwiga. Przemysłowa 3.	4176
Sztajn Icek. Wschodnia 50.	4112
Tajtelbaum Izrael. Olgińska 7.	4200
Wyszogrodzka Anna. Wschodnia 54.	4245
Wojnarowski Antoni. Miłsza 20.	4243

OBRĄCZKI ŚLUBNE!

fasony modne, wybór duży. Pierścionki, kolczyki, zegarki, zegary

poleca

**Pierwszy Polski tani sklep
Zegarmistrzowska - Jubiler.
ul. Brzezińska 10.
Jan Placek.**

UWAGA: Kupuję brylanty, stare złoto, srebro, biżuterję, płacę najsumiennie.

PRASY

HYDRAULICZNE
KOMPLETNE URZĄDZENIA

OLEJARNI

WYRABIA

K. Drzewiński i S^{ma}

Łódź, Kilińskiego № 97.

Drobne ogłoszenia.

Abram Rubinowicz zagub. 2 weksle: I 150 rubli, II 130 rubli, wystawca I. Tyller ordera A. Rubinowicz i wyrok na 80 rubli od pana Szypera w zysku pana Krakowskiego ordera Rubinowicz, zamiesz. przy ul. Karolewskiej Nr. 12 w Łodzi.

Bucholec Wanda zag. spis przemysł. (Gewerb.). Nr. 41859. Miłsza 41.

Bucholec Rudolf zamiesz. przy Srebrzyńskiej szosie № 1 (Stara Mania) zagub. portfel, paszport i kwit na 2000 mk., wystawiony przez p. Freimana. Kwit się unieważnia.

Bracia Lipszyc zag. wykaz przemysłowy. Staro-Wółczańska 6.

Cytrynbaum Nojeh zagub. paszport i patent. M. Wierzbnik, pow. Wierzbnik.

Fiszman Aron Jakób zag. odroczenie Nr. 532 (558). Zawadzka 34.

Frydlewski Pajsech zamieszkały przy ul. Skwerowej 15 zagubił paszport, legitymację chlebową i naftową.

Frynkel Moszek zag. odroczenie. Zielona 40.

Garycki Bronisław zag. tym. dowód osob. wyd. w Łodzi. Benedykta 32.

Ginsberg Rebeka zag. kartę węgl. Targowa 12 (23).

Hawinowicki Fajwe zagub. legit. Piramowicza 12.

Herbst Sura zag. spis przemysł. (Gewerb.). Wschodnia 50.

Hentzler Michał zamiesz. przy ul. Konstanyńskiej 50 zagubił portfel i znajdujące się w nim różne dowody, jak paszport, kwity pieniężne, zezwolenie reżnicze i 500 km. pieniędzy.

Jarkiewicz Iser zag. paszport i metrykę. Ul. Cymera 11.

Jarkie Wanda zamieszkała przy ul. Karolewskiej 10 zagub. paszport i patent.

Kalniuk Julja zag. leg. węglową. Pańska 99

Kantorowicz Aron zag. tym. dom. osob. Pieprzowa 18.

Karsbrul Izrael zamieszkały przy ul. Aleksandryjskiej 16 zag. paszport i patent.

Litman Zeligfelt zamieszkały w Nowo-Radomsku zagubił książkę odroczenia. Laskawy znalazca zechce oddać za wynagrodzeniem 50 marek do Admin. „Ł. D. U.”.

Lorento Josef zagubił spis przemysłowy (Gewerb.). Podręczna 6.

Morsztynkiewicz Marja zag. legitym. chlebową. Plac Dąbrowskiego 4.

Opatowski Eljasz zg. tym. dowód osob. i odroczenie. Cegielniana 75.

Rużycki Daniel zag. spis przemysłowy (Gewerb.). Szosa-Pabjanicka 50.

Rejmisz Juljusz zagub. spis przemysł. (Gewerberole). Leszno 10.

Szymon Haim zamiesz. przy ul. Średniej 44 zag. legit. chlebową i węglową.

Solenfeld Hana zamieszkała przy ul. Krótkiej 4 zag. legitym. chlebową oraz kartki okresu 117 cukrowe i chleb.

Tasiemka Jankiel zag. spis przem. (Gewerb.). Dzielna 21.

Tancer Izrael zaubił spis przem. (Gewerb.). Północna 12.

Zaginęła legitymacja urzędowa wydana przez Urząd Sanitarno-Obyczajowy w Łodzi na imię Heleny Remisz. Uprasza się o zwrot takiej, w przeciwnym razie nie ważna.